

Keeping Youth Safe: Suggestions ਨੌਜਵਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹਿਫਾਜਤ ਲਈ ਸੁਝਾਓ

1. ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਲਵਾਓ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਰਹੇ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਤੇ ਤੁਰੇ ਤਾਂ ਇਓ ਲੱਗੇ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਥੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ ਨਾਲ ਤੁਰੇ ।
2. ਸਦਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਤੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਜਾਣੂ ਰਹੋ ਕਿ ਉਹ ਕਿਥੇ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ।
3. ਸਦਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੇ ਫੋਨ ਨੰਬਰਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਘਰ ਦੇ ਪਤਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਚਲੰਤ ਰੱਖੋ ।
4. ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਸਕੂਲ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਾਹ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ, ਜਿਥੇ ਗਲੀ ਦੀਆਂ ਲਾਈਟਾਂ ਠੀਕ ਹੋਣ ਜਾਂ ਬੱਚੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦੋਸਤ ਦਾ ਘਰ ਉਸ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ।
5. ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਇਸ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਚਲਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰੋ ।
6. ਅਗਰ ਕੋਈ ਅਜਨਬੀ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬੱਚਾ ਸੜਕ ਦੇ ਓਲਟ ਪਾਸੇ ਤੁਰ ਕੇ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਠੀਕ ਥਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੋਸਤ ਦੇ ਘਰ, ਚਲੇ ਜਾਵੇ ।
6. ਅਗਰ ਕੋਈ ਅਜਨਬੀ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਕੁੱਝ ਦੂਰ ਰਹਿ ਕੇ ਹੀ ਗੱਲ ਬਾਤ ਕਰਨ । ਇਸ ਦੂਰੀ ਨਾਲ ਉਹ ਉਹ ਅਜਨਬੀ ਬੱਚੇ ਦਾ ਕਲਾਵਾ ਨਹੀਂ ਭਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਧੱਕਾ ਦੇ ਕਿ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਜਾਂ ਵੈਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੁੱਟ ਸਕਦਾ ।
7. ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸ ਦਿਓ ਕਿ ਲੋਕਲ ਫੋਨ ਤੋਂ 911 ਨੰਬਰ ਘਮਾਓਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੇ ।
8. ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸਮਝਾਓ ਕਿ ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ ਨਾਲ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ । ਇਸ ਤਰਾਂ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ।
9. ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕਹੋ ਕਿ ਬੱਸ ਫੜਨ ਲਈ ਬੱਸ ਦੇ ਆਓਣ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਪਲ ਹੀ ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਸ ਦੇ ਅੱਡੇ ਉਪਰ ਪੰਹੁਚਣ । ਬੱਸ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਉਪਰ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਬੱਸ ਦੀ ਓਡੀਕ ਕਰਦੇ ਵੀ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ।
10. ਜਦੋਂ ਬੱਚਾ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਦੇ ਘਰ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦੋਸਤ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਤਸਦੀਕ ਕਰ ਲਵੋ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਕੋਣ ਕਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਤੁਹਾਡਾ ਬੱਚਾ ਉਸ ਹੀ ਘਰ ਹੈ ਜਿਥੇ ਉਹਨੇ ਜਾਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਸੀ ।
11. ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਬਾਰੇ ਚਲੰਤ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਰੰਗਦਾਰ ਤਸਵੀਰ, ਬੱਚੇ ਦੀ ਲੰਬਾਈ, ਭਾਰ ਅਤੇ ਦੰਦਾ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸਾਂਭ ਕੇ ਰੱਖੋ ।
12. ਅਗਰ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੇ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਦਿਲਵਾ ਦਿਓ ਕਿ ਉਸ ਅਜਨਬੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਦੀ ਲੰਬਾਈ, ਭਾਰ, ਕੱਪੜੇ, ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਰੰਗ ਇਤਆਦਿਕ, ਅਤੇ, ਉਸਦੀ ਕਾਰ ਜਾਂ ਵੈਨ ਦਾ ਮਾਡਲ, ਰੰਗ ਜਾਂ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਾਰੇ ਜਿਤਨਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖ ਲਵੋ ।
13. ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰਾਂ ਦਾ ਹਰ ਹਾਦਸਾ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ ।